וערל נאכר. שמתו לחיו מחמת מילה: **לא יבא.** והיינו משהרה מדברי קבלה בעלמא ולא לקי עלה: **ומן המקדש לא יצא וגו'.** כלומר מע"פ שמתו חציו ומתו אין לריך לנתת מן המקדש שאם יעבוד לא יחללו הא לכהן אחר שלא יצא מכלל הא יצא מכלל: **מי כתיב בגופיה.** מי כתיב בכהן הדיוט גופיה חילול מכלל דמכהן גדול לכתי' ביה מוגן (ג) ומינו מחלל הוא דקא לתני: **ולא ליטיבה.** לכיון דלא נאכר הוה ליה כזר ובפ"ב דזבחים (דף כג:) רמינן מכדי יוצא כזר דמי ומיחל עבודה לימא במיתה הוא כזר אלמא תניא אינו במיתה והשתא יין שלשה כתופים וכרגלים ושתויי יין שלשה כתופים כאחד לכתיב בהו במיתה מלמדין: **אמר קרא כו.** במרומה במיתה דכולהו נמי מיניה גמרי ותנא דו למיעוטא ולא בעל מום ומשתבר בעל מום הוא דקא ממעט ולא טמא וטבול יום שהן (ד) פסול טומאתן במיתה(ב): **גמר חטא חטא מתרומה.** מעילה כתיב בה (ו) ומשמה נשגגה והכא כתיב ולא ישמו עליו חטא ומתו (ב): **כו ולא במעילה.** וממיתה לחודה הוא דלמעיט דגבי מיתה הוא דכתיב בו (ו) אבל חזרה מגמרת גמר להזיד במעילה בגזרה שוה לחטא חטא מתרומה: **מה להלן בידי שמים.** דבמתים ומחשים לית דקרא בשרופים כתיב (במדבר יז): **ר' יוחנן בן נורי הוו.** דס"ל נציץ שהדיח את הרבים בחנק. ולקמן מפרש במאי פליגי: **פלוגתא דר"ש ורבנן** בהאי הן המחקיון (ה) וילף טעמא מקרא: **והא סנן.** זר שמשמש רבי עקיבא לומר בחנק ובכרייתא קתני לר"ע בסקילה: **מתניתין ר' שמעון.** לשמר נציץ שהדיח בחנק וזר שמשמש מיניה גמר ורבי שמעון תלמידו של רבי עקיבא הוא ושמר לר"ע זר שמשמש בחנק נציץ שהדיח בחנק: **ורבייתא רבנן.** בני מתיבתו של רבי שמעון ולפ"ה הס תלמידי רבי עקיבא הוו ושמרי משמו סקילה בתרוייהו:

הדרן עלך אלו הן הנשרפין

וכל דבר הבא מן הכלל אין דנין וכו'. לפ דמי להכי לפרק שני דזבחים (דף יח. ושם) דילפינן שמויי יין מוקה מוקה ממחוסר בגדים משום דלרשינן מין בגדיהן עליהן מין כהונתן עליהן וכן כל הנהו דכתיב ולא יחללו דייקינן הא עבדו חיללו וילפינן חילול חילול מתרומה ובתורה מן הרעה על היפה דלא ילפינן לליהוי במיתה חט חט מתרומה תירץ הרב רבי יעקב דולוליי"ש משום דהוי דבר הבא מן הכלל טפי מהני הוי דבר הבא מן הכלל א"ל רב אדא לרבא ונילף חילול חילול מתרומה מה להלן במיתה אף כאן במיתה מי כתיב ביה בגופיה מכללא קאתי הוי דבר הבא מן הכלל וכל דבר הבא מן הכלל אין דנין אותו בגזרה שוה יושב מנלן אמר רבא אמר רב נחמן אמר קרא כי בו בחר ה' אלהיך מכל שבטיך לעמוד לשרת לעמידה בחרתיו ולא לישיבה בעל מום ר' אומר במיתה וחכמים אומרים באזהרה מ"ט דרבי דכתיב אך אל הפרוכת לא יבא וגו' וילף חילול מתרומה מה להלן במיתה אף כאן במיתה ונילף חילול מנותר מה להלן בברת אף כאן בברת מסתברא מתרומה הוה ליה למילף שכן פסול הגוף מפסול הגוף אדרבה מנותר הוה ליה למילף שכן קודש פנים פיגול ונותר אלא מטמא ששימש גמר פסול הגוף מפסול הגוף קודש פנים פיגול ונותר מקודש פנים פיגול ונותר ורבנן אמר קרא בו ולא בבעל מום הזיד במעילה רבי אומר במיתה וחכמים אומרים באזהרה מאי טעמא דרבי אמר ר' אבהו גמר חטא חטא מתרומה מה להלן במיתה אף כאן במיתה ורבנן אמרי אמר קרא בו בו ולא במעילה: זר ששימש במקדש: תניא רבי ישמעאל אומר נאמר כאן והזר הקרב יומת ונאמר להלן כל הקרב הקרב אל משכן ה' ימות מה להלן בידי שמים אף כאן בידי שמים ר"ע אומר נאמר כאן והזר הקרב יומת ונאמר להלן והנביא ההוא או חולם החלום ההוא יומת מה להלן בסקילה אף כאן בסקילה רבי יוחנן בן נורי אומר מה להלן בחנק אף כאן בחנק במאי קמיפלגי רבי ישמעאל ורבי עקיבא רבי עקיבא סבר דנין יומת מיומת ואין דנין יומת מימות ורבי ישמעאל סבר דנין הדיוט מהדיוט ואין דנין הדיוט מנביא ורבי עקיבא כיון שהדיח אין לך הדיוט גדול מזה במאי קמיפלגי רבי עקיבא ורבי יוחנן בן נורי בפלוגתא דרבי שמעון ורבנן דתניא נביא שהדיח בסקילה ר"ש אומר בחנק הא אנן תנן רבי עקיבא אומר בחנק תרי תנאי ואליבא דרבי עקיבא מתניתין ר' שמעון ואליבא דר' עקיבא ברייתא רבנן ואליבא דרבי עקיבא:

הדרן עלך אלו הן הנשרפין

1. וּמִן הַמִּקְדָּשׁ לֹא יֵצֵא וְלֹא יְחַלֵּל אֶת מִקְדַּשׁ אֱלֹהָיו כִּי נֵזֶר שֶׁמֶן מִשְׁחַת אֱלֹהָיו עָלָיו אֲנִי יְיָ: ויקרא כא יב
2. כִּי בוֹ בָּחַר יְיָ אֱלֹהֶיךָ מִכָּל שְׁבָטֶיךָ לַעֲמֹד לְשָׁרֵת בְּשֵׁם יְיָ הוּא וּבָנָיו כָּל הַיָּמִים: דברים יח ה
3. אַךְ אֶל הַפָּרֹכֶת לֹא יָבֹא וְאֶל הַמִּזְבֵּחַ לֹא יִגַּשׁ כִּי מוּם בּוֹ וְלֹא יְחַלֵּל אֶת מִקְדָּשַׁי כִּי אֲנִי יְיָ מְקַדְּשָׁם: ויקרא כא כג
4. וְשָׁמְרוּ אֶת מִשְׁמַרְתִּי וְלֹא יִשְׂאוּ עָלָיו חֵטְא וּמֵתוּ בוֹ כִּי יְחַלְּלֻהוּ אֲנִי יְיָ מְקַדְּשָׁם: ויקרא כב ט
5. וְאֵבְלֶיהָ עֲוֹנוֹ יִשָּׂא כִּי אֶת קֹדֶשׁ יְיָ חִלֵּל וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מֵעַמֶּיהָ:
ויקרא יט ח
6. נֶפֶשׁ כִּי תִמְעֹל מַעַל וְחָטְאָה בִּשְׁגָגָה מִקָּדְשֵׁי יְיָ וְהֵבִיא אֶת אֲשָׁמוֹ לַיְיָ אֵיל תָּמִים מִן הַצֹּאן בְּעֶרְכְּךָ כֶּסֶף שְׁקָלִים בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ לְאָשָׁם:
ויקרא ה טו
7. וְאַתָּה וּבָנֶיךָ אִתָּךְ תִּשְׁמְרוּ אֶת כְּהֻנַּתְכֶם לְכָל דְּבַר הַמִּזְבֵּחַ וּלְמִבֵּית לַפָּרֹכֶת וַעֲבַדְתֶּם עֲבֹדַת מַתָּנָה אֶתֵּן אֶת כְּהֻנַּתְכֶם וְהַזָּר הַקָּרֵב יוּמָת: במדבר יח ז
8. כֹּל הַקָּרֵב הַקָּרֵב אֶל מִשְׁכַּן יְיָ יָמוּת הֲאִם תַּמְנוּ לִגְוֹעַ: במדבר יז כח
9. וְהַנָּבִיא הַהוּא אוֹ חוֹלֵם הַחֲלוֹם הַהוּא יוּמָת כִּי דִבֶּר סָרָה עַל יְיָ אֱלֹהֵיכֶם הַמּוֹצִיא אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וְהַפֹּדְךָ מִבֵּית עֲבָדִים לְהַדִּיחֲךָ מִן הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר צִוְּךָ יְיָ אֱלֹהֶיךָ לָלֶכֶת בָּהּ וּבִעַרְתָּ הָרָע מִקִּרְבֶּךָ: דברים יג ו

גליון הש"ס

גמ' וכל דבר הבא מן הכלל. עי' שיטה מקובצת בב"ק דף ה' ע"ג ד"ה אמרי תנאי. ובמשופט מולדות אדם להרמב"ן סימן נח:

הגהות הב"ח

(ג) רש"י ד"ה מי כתיב כו' גומן אינו כל"ל ושם ו' נמחק: (ב) ד"ה אמר קרא וכו' פסול טומאה ובמיתה הס"ד:

מוסף רש"י

וערל בשר. שמתו לחיו ממחת מילה ולא לקו משום מילה, שילפינן מן יומת גם הוא כאחיו (מו"ק ה.). ומן המקדש לא יצא ולא יחלל. לעיל מיניה כתיב לפניו ולאחריו לא יטמא, וכהן גדול משמתי,ומריך ליה ומן המקדש וגו', כלומר לף ביום שמתו חציו ומתו אין לריך לנתת מן המקדש, אלא עומד ומקריב, ולא יחלל. שאין הקדשים מתחללין בכך, הא הדיוט אלא יצא ועבד חילל (זבחים סד.). **ולא לישיבה.** ממיתה הוא למעוטי וגזירה שוה כדקיימא קיימא ולילפינן מזהרה למעילה מאזהרה לתרומה לכתיב ביה וכל זר לא יאכל קדש, וריב הלכות מעילה היא למדה מתרומה בתורת כהנים בגזירה שוה זו (מכות יג. וכעי"ז פסחים לג.) ומיהו מיתה לא גמרין מינה כדמפרשי רבנן טעמייהו דמיעט רחמנא בתרומה ומתו בו, והאי בו משעטא בו ולא במעילה (פסחים שם). **נביא שהדיח.** שמשמע בסה"כ לעבוד עבודת כוכבים (לקמן פט:)